

ÎNCHEIERE

06 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Mariana Pitic, Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Gabo” și reprezentantul acesteia, avocatul Alexei Tighinean împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2017

adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Gabo” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Agrosudresurs” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a penalității, precum și la acțiunea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Agrosudresurs” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Gabo” cu privire la declararea nulității actului de verificare a decontărilor reciproce, repunerea în termen a acțiunii și repararea prejudiciului material,

c o n s t a t ă:

La 29 aprilie 2014 Societatea cu Răspundere Limitată „Gabo” (în continuare SRL „Gabo”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății Comerciale „Agrosudresurs” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare SC „Agrosudresurs” SRL) cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a penalității (f.d. 4-6 vol. I).

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, la 24 august 2009, între SRL „Gabo” și SC „Agrosudresurs” SRL a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 31/240809 a materialelor pentru vinificație.

Menționează reclamantul că, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr.31/240809 și a facturilor fiscale: nr. SW2358905 din 04 septembrie 2009, nr.SW2358928 din 10 septembrie 2009, nr. SW2358945 din 16 septembrie 2009, nr.SW2358986 din 02 octombrie 2009, nr. SW2358989 din 02 octombrie 2009, nr.SU2864764 din 27 octombrie 2009, nr. SU2864765 din 10 noiembrie 2009, nr.SU2864770 din 11 noiembrie 2009, nr. SU2864780 din 16 noiembrie 2009, nr.SU2864793 din 27 noiembrie 2009, nr. SU2864795 din 30 noiembrie 2009, nr.SU3173137 din 08 ianuarie 2010, nr. SU3173165 din 19 februarie 2010, nr.SU3173170 din 25 februarie 2010, nr. SU3173182 din 05 martie 2010, nr.SU3173474 din 23 martie 2010, nr. SU3173488 din 14 aprilie 2010, nr. SU3456203

din 21 aprilie 2010, SRL „Gabo” a livrat SC „Agrosudresurs” SRL marfa în valoare totală de 1 728 181,26 de lei.

Afirmă reclamantul că, potrivit pct. 5 al contractului de vânzare-cumpărare, datoria respectivă, urma a fi achitată până la 01 martie 2010. Însă, din datoria în cauză, pârâtul a achitat doar suma de 564 392,60 de lei, iar datoria în sumă de 1 163 788,66 de lei nu a fost achitată până în la momentul depunerii cererii de chemare în judecată.

Indică faptul că, la 30 aprilie 2011, prin actul de verificare a decontărilor, pârâtul a confirmat existența datoriei față de reclamant, în mărime totală de 1 163 788, 66 de lei.

Relevă că, pentru neachitarea în termen a datoriei în mărime de 1 163 788,66 de lei, rezultată din neexecutarea condițiilor contractului de vânzare-cumpărare nr.31/240809 din 24 august 2009, a calculată penalitate în mărime totală de 1768958,82 de lei.

Invocă reclamantul că, în vederea soluționării amiabile a litigiului, a expediat în adresa pârâtului cerere prealabilă, prin care a solicitat achitarea datoriei, însă până la momentul înaintării acțiunii, pârâtul nu a întreprins nicio acțiune în sensul stingerii datoriei.

Solicită încasarea din contul SC „Agrosudresurs” SRL în beneficiul SRL „Gabo” datoriei în mărime de 1 163 788,66 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 720719,99 de lei, penalitatea în mărime de 1 768 958,82 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin cererea de concretizare din 16 mai 2014 (f.d. 81-82 vol. I), SRL „Gabo” solicită încasarea din contul SC „Agrosudresurs” SRL în beneficiul SRL „Gabo” datoriei în mărime de 1163788,66 de lei, dobânzii de întârziere în mărime de 720 719,99 de lei, penalității în mărime de 1 768 958,82 de lei, repararea prejudiciului material în mărime de 276981,71 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 26 iunie 2014, în cadrul ședinței de judecată, reprezentantul SC „Agrosudresurs” SRL, avocatul Alexandr Sicinski a depus cerere reconvențională împotriva SRL „Gabo” privind anularea actului de verificare a decontărilor reciproce din 30 aprilie 2011, repunerea în termen a acțiunii și repararea prejudiciului cauzat în mărime de 187 950 dolari SUA (f.d. 87 verso, 91, 94 vol. I).

Prin hotărârea Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 14 iulie 2015, s-a respins ca fiind tardivă cererea de chemare în judecată a SRL „Gabo” împotriva SC „Agrosudresurs” SRL cu privire la încasarea datoriei și s-a respins cererea reconvențională a SC „Agrosudresurs” SRL împotriva SRL „Gabo” cu privire la declararea nulității actului de verificare a decontărilor reciproce, repunerea în termen a acțiunii și repararea prejudiciului (f.d. 176, 180-187 vol. I).

În susținerea soluției adoptate, prima instanță a reținut că, termenul de prescripție pentru reclamanta în acțiunea inițială – SRL „Gabo” la încasarea sumelor pe care le-a transferat în virtutea contractului încheiat din 24 august 2009, denotă cert că termenul a început să curgă din 01 martie 2010, momentul care a dat naștere dreptului la acțiune pentru revendicările formulate în condițiile în care a știut cu certitudine despre circumstanțele cauzei semnând contractul nr. 31/240809, termenul în acest sens considerându-se expirat în 2013. Similar, prima instanță a conchis că, în cazul în care termenul de prescripție se calculează de la data achitării mărfii care este prevăzută în pct. 5 al contractului și anume: 40 % din valoarea mărfii ca gaj până la 27 septembrie 2009, iar 60% în termen de până la 01 martie 2010, din momentul primirii mărfii,

calcularea termenului denotă expirarea acestuia în martie 2013, pe când acțiunea a fost depusă la 29 aprilie 2014.

Astfel, instanța inferioară a conchis că, orice alt temei invocat este lipsit de suport juridic, or, prezumata încălcare a dreptului revendicat denotă incontestabil omiterea acestuia.

Cu referire la acțiunea reconvențională a SC „Agrosudresurs” SRL împotriva SRL „Gabo” cu privire la declararea nulității actului de verificare a decontărilor reciproce, repunerea în termen și repararea prejudiciului, prima instanță a reținut că actul contestat nu poate fi anulat, întrucât nu este un act juridic, dar un înscris care demonstrează situația decontărilor reciproce la data de 30 aprilie 2011 între SRL „Gabo” și SC „Agrosudresurs” SRL.

Aderent, instanța inferioară a conchis că SC „Agrosudresurs” SRL nu a prezentat probe care ar justifica depășirea termenului de prescripție.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2016 s-a restituit apelul declarat de către SC „Agrosudresurs” SRL (f.d. 237, 238-240 vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2016 s-a respins apelul declarat de către SRL „Gabo” și s-a menținută hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 14 iulie 2015 (f.d. 22, 23-29 vol. II).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 noiembrie 2016 s-a admis recursul declarat de reprezentantul recurentului Societatea cu Răspundere Limitată „Gabo”, Nicolae Gandrabur, s-a casat integral decizia Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a SRL „Gabo” împotriva SRL „Agrosudresurs” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a penalității precum și la acțiunea reconvențională a SRL „Agrosudresurs” împotriva SRL „Gabo” cu privire la declararea nulă a actului de verificare a decontărilor reciproce, repunerea în termen și repararea prejudiciului material, cu trimiterea cauzei civile la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (f.d. 72-78 vol. II).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2017 s-a respins apelul declarat de SRL „Gabo” și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 14 iulie 2015 (f.d. 98, 99-104 vol. II).

La 05 mai 2017 Societatea cu Răspundere Limitată „Gabo” și reprezentantul acesteia, avocatul Alexei Tighinean au declarat împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 14 iulie 2015 în partea respingerii acțiunii SRL „Gabo”, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi în sensul admiterii acțiunii (f.d. 108-111 vol. II).

În motivarea recursului au reiterat circumstanțele faptice ce țin de fondul cauzei și au invocat că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a aplicat în mod eronat legea.

În acest sens, menționează că, potrivit art. 277 alin. (1) lit. b) din Codul civil, cursul prescripției extinctive se întrerupe în cazul în care debitorul săvârșește acțiuni din care rezultă că recunoaște datoria.

Relevă faptul că, actul de verificare a decontărilor reciproce reprezintă un înscris care confirmă existența datoriei.

Astfel, consideră că, acțiunea a fost depusă în termen, deoarece cursul prescripției extinctive s-a întrerupt și a început să curgă din nou la data de 30 aprilie 2011.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul constată că, din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării recurentului și reprezentantului acestuia deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2017 (f.d. 98, 99-104 vol. II) pentru a determina respectarea

termenului legal de declarare a recursului, însă decizia recurată a fost expediată participanților la proces prin scrisoarea de însoțire nr.2937-3 din 10 martie 2017 (f.d.106 vol. II), iar cererea de recurs a fost depusă la 05 mai 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe recurs (f.d. 108 vol. II), prin urmare calea de atac se consideră exercitată în termen.

Argumentele invocate în recurs precum că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a aplicat în mod eronat legea, nu pot fi reținute, or, art. 277 alin. (1) lit. b) din Codul civil, cursul prescripției extinctive se întrerupe în cazul în care debitorul săvârșește acțiuni din care rezultă că recunoaște datoria.

La acest capitol, completul decelează că, la acțiunile de recunoaștere a datoriei, în scopul întreruperii curgerii termenului de prescripție, pot fi atribuite admiterea pretenției, achitarea de către debitor sau cu acordul cu creditorul de o altă persoană a sumei datoriei de bază și/sau penalităților, achitarea procentelor în baza datoriei de bază, modificarea contractului de către persoana împuternicită, din care rezultă că se recunoaște datoria, la fel și cererea debitorului de a petrece o așa modificare a contractului (despre amânarea sau eşalonarea datoriei), acceptul incasoului, cererea de compensare, diferite scrisori din conținutul cărora reiese intenția de achitare a datoriei.

Prin urmare, pentru întreruperea curgerii termenului de prescripție în temeiul art. 277 alin. (1) lit. b) din Codul civil, este necesară să fie suficient de clar faptul că se recunoaște datoria.

Deopotrivă, instanța de recurs reține că, dispozițiile art. 700 alin. (1) din Codul civil prescriu că, pentru valabilitatea unui contract prin care se recunoaște existența unei obligații este necesară o declarație scrisă de recunoaștere.

Astfel, valabilitatea contractului prin care se recunoaște existența unei obligații, depinde de emiterea unei declarații scrise despre recunoașterea obligației de către persoana care a recunoscut obligația. Deci pentru valabilitatea unui contract privind recunoașterea obligației este necesară întocmirea unui înscris (declarație scrisă) a debitorului care recunoaște obligația sa.

La caz, prin prisma prevederilor art. 61 alin. (1) din Codul civil, care statuează că, persoana juridică își exercită, de la data constituirii, drepturile și își execută obligațiile prin administrator, în coroborare cu prevederile art. 71 din Legea cu privire la societățile cu răspundere limitată, instanța de recurs deduce că, actul de verificare a decontărilor reciproce poate fi apreciat ca declarație de recunoaștere a datoriei doar dacă este semnat de administratorul agentului economic și parafat cu parafa societății.

Prin urmare, instanța de recurs notează că, recurentul nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel.

În altă ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, în esența lor sânt similare argumentelor invocate în cererea de apel, au fost deja supuse examinării și aprecierii juste de către instanța de apel prin prisma art. 130 și 139 din Codul de procedură civilă, în raport cu dispozițiile art. 118 din aceeași lege, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și respectiv nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs. Această circumstanță evidențiază caracterul declarativ al recursului, lipsit de conținut și evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu

soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, instanța de recurs reamintește prin prisma jurisprudenței CtEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (*cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Completul concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, iar circumstanțele de fapt invocate de recurent și reprezentantul acestuia în cererea de recurs nu constituie obiect al recursului, or recursul devolvează exclusiv circumstanțele de drept ale cauzei.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) și prevederile art. 437 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Gabo” și reprezentantul acesteia, avocatul Alexei Tighinean, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Gabo” și reprezentantul acesteia, avocatul Alexei Tighinean, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Mariana Pitic

Ion Druță